

REVISTA ECONOMICĂ

ORGAN FINANCIAR-ECONOMIC

Organul oficial al Asociațiunii institutelor financiare românești din Ardeal, Banat, Crișana și Maramurăș „SOLIDARITATEA” Sibiu.

Apare odată pe săptămână.

Redacția și administrația: Sibiu, Strada Visarion Roman Nr. 1-3.

Abonamentul pe an: în țară: pentru autorități, bănci și întreprinderi Lei 500.—; pentru particulari Lei 400.—; pentru cooperative, funcționari publici, de bancă și comerciali Lei 300.—. **În străinătate** Lei 800.—. Taxa pentru inserțiuni: de fiecare □ cm. Lei 6.—

Fondator: **Dr. CORNEL DIACONOVICH.**

Director: **Constantin Popp.**

□

Redactor: **Dr. Mihai Veliciu.**

Sumarul:

Dela „Solidaritatea”: Convocare. — Refacerea creditului. — Devalorizarea francului. — Cronica economică. — Dela Consiliul Superior Bancar. — Aplicarea legii pentru lichidarea datoriilor agricole și urbane. — Jurisprudență comercială. — *Bilanț: „Cugireana”, institut de credit și economii, Cugir.*

„SOLIDARITATEA”

ASOCIAȚIUNE DE INSTITUTE FINANCIARE CA ÎNSOȚIRE.

CONVOCARE.

Băncile membre ale asociației sunt rugate să participe prin reprezentanții lor autorizați la

Adunarea generală ordinară,

care se va ținea **Duminecă, 8 Noembrie 1936, orele 9 $\frac{1}{2}$ a. m.**, la Cluj, în sala festivă a Camerei de Industrie și Comerț, str. Mareșal Foch, cu următoarea

ORDINE DE ZI:

1. *Darea de seamă a consiliului de administrație, cetirea raportului consiliului de censored pentru gestiunea anului 1935, prezentarea Bilanțului și a Contului Profit & Pierdere încheiate per 31 Decembrie 1935;*
2. *Descărcarea consiliului de administrație și a consiliului de censored pentru gestiunea anului 1935;*
3. *Alegerea noului consiliu de administrație;*
4. *Probleme actuale;*
5. *Taxele de membru pentru anul 1936;*
6. *Propuneri și interpelări*

Orăștie, 6 Octombrie 1936.

ss. **Dr. Aurel Vlad**
președintele „Solidarității”.

Bănelle, cari din motive de economie, nu pot trimite reprezentanși, sunt rugate să trimită procură semnată în regulă pentru a fi reprezentate de persoane, cari vor lua parte la adunare. Proeurile se vor trimite până la 7 Noembrie 1936 la Sibiu pe adresa „Solidarității” sau la Cluj pe adresa Băncii Centrale.

Refacerea creditului.

Aceste două cuvinte reprezintă azi o problemă economică epocală pentru țara noastră atât de săracă în capital mobil, și în special săracă în capital număr.

Soluționarea ei este cu mult mai dificilă, de cum s'ar crede, pentru că această problemă cuprinde un complex de chestiuni, care trebuiesc rezolvite toate foarte serios și temeinic.

Din comunicatele oficiale răsunătoare, pe cari le-am auzit, trebuie să credem, că Guvernul se ocupă serios cu soluționarea. Ea nu poate cuprinde însă numai legiferarea în sine, și iarăși aceasta nu poate fi unilaterală, fără efecte practice. Altcum gălăgia anticipată ce se face în jurul soluționării, ar da naștere la decepții și ar intensifica depresiunea, ce stăpânește pe piața creditului. Fără asigurarea condițiilor firești de regenerare a creditului, nu poate fi vorba de învierea vieții economice, scumpirea traiului își va continua ritmul, și încă crescendo, în pragul unei ierni, care se prevestește a fi foarte aspră. Și toate aceste consecințe vor agrava situația monedei noastre.

Entuziasmul și conștiențiozitatea actualului ministru de finanțe, care este un bărbat foarte capabil, sincer și de bune intenții, — nu va putea birui dificultățile, cari îi stau în cale și cari sunt foarte mari.

Nainte de toate se cere ca să se pună capăt minciunei echilibrului bugetului statului. Se impune în modul cel mai imperios restrângerea cheltuelilor la limita posibilității de realizare a veniturilor, real evaluate! Statul trebuie să-și plătească punctual și integral toate angajamentele de plată. Nerespectarea acestor obligațiuni, a cauzat adânci perturbațiuni în viața economică, încât noi considerăm ca principal uzurpator al creditului tocmai Statul.

În cadrele bugetului trebuie redus și numărul exagerat de mare al funcționarilor publici, iar pe cei rămași în funcțiune să-i salarizeze rațional, pentru a-i face imuni de tentațiile corupției! Fiecare funcționar de stat să reprezinte cu demnitate vaza și interesele statului! Șirul lung al fraudelor și delapidărilor de bani publici, demoralizează și ne discreditează

în fața străinătății, unde avem atâți dușmani, cari poartă grija unei difuzări prompte a oricărei vești nefavorabile despre noi.

Ce privește creditul privat, fimem să amintim problema lichidării așa zisei „conversiuni a datoriiilor agricole și urbane“. Trebuie creat un institut de credit funciar rural și urban, care să preia creanțele, cari beneficiază de avantajele unei replățiri cu scadență îndepărtată, și să clarifice situația cărții funduare, ca să facă capabili de credite noi agricultorii. Câtă vreme rămân în picioare mențiunile conversiunii pe averile debitorilor, cari nu și-au achitat toate datoriiile, acești agricultori nu vor putea beneficia de noi credite, fiindcă celce nu și-a ales alternativa replățirii integrale a datoriei lovite și redusă atât de marinos de conversiune, dă dovada unui debitor slab ori renitent, pe care nici o bancă nu dorește să-l numere între clienții săi.

Iar pentru refacerea creditului la negustori, industriași și meseriași, este necesară legiferarea grabnică a unui cod de comerț modern, deoarece Legea concordatului preventiv dă posibilitate debitorului fără scrupule să păgubiască pe creditor cu cât vrea el, — iar procedura falimentară în vigoare dincoace de Carpați, este o curată batjocură, întrucât de ea poate abuza orice avocat, curator al masei falimentare. Fonduri considerabile se irosesc în spese de proces și altfel de cheltueli, încât creditorului nu-i mai rămâne nimic. La concordat îl păgubește debitorul, la faliment debitorul plus curatorul masei falimentare.

Trebuie asigurată în sfârșit garanția ipotecară în favorul creditorului și să nu se mai facă greșala asimilării creditorului cu acoperire ipotecară, cu oricare creditor superficial ori neprevăzător, care nu a luat astfel de garanții, — așa cum s'a întâmplat la redactarea Legii conversiunii. Garanțiile și acoperirile să rămână solide și nealterabile!

În sfârșit trebuiesc reabilitate băncile, mai ales cele de dincoace de Carpați, cari sunt societăți anonime cu trecut cinstit și cari nu pot fi puse alături de băncile particulare din vechiul regat cari după părerile exprimate de parlamentari locali, ar face cămătărie. Noi nu suntem cămătari, nu am stors vlaga nimănui, din contră am sângerat, când debitorii au

făcut averi fabuloase cu banii luați împrumut dela noi, și ni s'au confiscat rezervele, ba la unele și capitalul, prin efectul Legii conversiunii. Reglementarea comerțului de bancă, azi în vigoare, are multe dispoziții nelogice și vexatorii.

Trebue restabilit renumele băncilor, târâte în noroiu, de către demagogi, avutul lor trebue ferit de a mai forma obiect de distribuție generoasă în mâinile politicienilor. Până nu se pune capăt spiritului anarhic, care stăpânește atmosfera politică, nu poate fi vorba de refacere a creditului!

Deși nu le-am amintit pe toate, totuși din cele înșirate aci, vedeți că o serie întreagă de chestiuni bat la ușa soluționării problemei refacerii creditului.

Și când ne plimbăm privirea asupra listei parlamentarilor din provinciile noastre, chemați să contribuie cu „luminile” lor la tratarea problemei sub toate aspectele ei, — rămânem desilusionați, negăsind ceea ce căutăm.

Ba când ne amintim alte lozinci, cari pot deveni arme demagogice periculoase, și anume, că în baza concluziilor specialiștilor trebue stabilită suprafața minimală de pământ, care poate fi cultivată rațional și cu un randament remuneratoriu pentru agricultor, și având în vedere, că aceasta suprafață indivizibilă urmează a fi declarată, ca una ce nici nu se poate încărca cu sarcini ipotecare, tare ne temem, că demagogia politică să mai facă o nouă filantropie în paguba noastră a băncilor, legiferând stingerea oricărei ipotece, existente, asupra unor astfel de loturi minimale de proprietate țărănească. Până se va ajunge acolo, va mai trebui să treacă timp. Ce ne facem însă în fața primejdiei scutirii de sarcini ipotecare a unei anumite proprietăți agricole, care este preconizată de unele grupări politice, chiar înainte de a se soluționa problema lotului minimal de exploatabilitate rațională, fixare, care reclamă o documentare științifică, pe care nu o poate aștepta demagogia analfabetă în materie de probleme economice complicate?

Iată atâtea întrebări și griji, împotriva cărora nu găsim cine ne-ar putea apăra. Cercurile conducătoare ne tratează cu promisiuni vagi și de multeori neserioase, pentru a căror respectare trebue să re-

curgem la pași, pe care nu-i facem bucurios, căci nu suntem obicinuiți a folosi astfel de arme.

Refacerea creditului nu trebue să devină o frază fără conținut, ci o realitate, dacă într-adevăr Guvernul dorește o refacere a țării întregi.

Tocmai de aceia noi privim cu mai multe nădejdi rolul Băncii Naționale a României, și în sugestiile ei avem mai multă încredere, fiindcă acolo sunt specialiști, cari cunosc sbuciumările noastre și ne apreciază strădaniile.

VERAX.

Devalorizarea francului.

După tratative urmate în modul cel mai secret, timp de trei luni de zile, împreună cu reprezentanții Angliei și Statelor Unite ale Americii de Nord, guvernul francez a decretat — iar parlamentul convocat în sesiune extraordinară a legiferat — noul curs al francului francez, scăzându-i valoarea avută cu 30%.

Este meritul oficialității franceze, că a știut să lucreze într'un mod atât de discret la ducerea la îndeplinire a acestei opere delicate, considerată urgentă și necesară.

Cât de gingașe a fost soluția monetară din Franța, se poate deduce foarte bine din declarația senatorului Leméry făcută în Senat: „Dacă dnii Blum și Auriol ar fi anunțat, la ultimele alegeri, ceea ce fac astăzi, n'ar fi în fața noastră ca membrii ai guvernului. Parlamentul nu vota devalorizarea. Guvernul a repetat în mod public, că nu o va face, iar țara avea groază de ea. Nici un partid n'a îndrăsnit la ultimele alegeri să înscrie devalorizarea în programul său”.

Ca toate țările beligerante, Franța și-a văzut moneda sa foarte devalorizată după războiu. În urma apelurilor repetate făcute de guvern la Banca Națională, spre a-i pune la dispoziție fondurile, cu cari să facă față multiplelor necesități ale războiului, valoarea francului scăzuse cu aproape 80 la sută, din ceea ce avea înainte de inflație.

După încheierea păcii, guvernele Republicii au fost preocupate permanent de revalorizare. Micile economii fran-

ceze, datorite cărora Franța a fost, este și va mai fi cel mai mare banchier al Europei, cereau readucerea francului la valoarea lui originală.

Când s'a ajuns definitiv la constatarea, că francul, ca oricare monedă, care a pierdut 80% din valoarea sa inițială, nu se mai poate readuce la această valoare, oamenii de stat francezi au căzut de acord asupra necesității de a se stabili moneda și astfel guvernul Poincaré, în luna 1928, a decretat stabilizarea francului, la valoarea, pe care a avut-o până ieri. Azi valoarea francului francez este egală cu 43 miligrame aur, în timp ce leul românesc are teoretic, din anul 1929, numai 10 miligrame aur.

Cari sunt cauzele acestei devalorizări intempestive a francului francez și ce efecte va produce asupra economiei naționale franceze și asupra vieții economice internaționale?

Din explicațiile, fragmentar reproduse de telegramele publicate în ziare, date în parlamentul francez de către Ministrul de Finanțe Vincent Auriol, rezultă, că devalorizarea francului s'a impus ca o necesitate inexorabilă.

Comerțul extern al Franței a scăzut progresiv dela 1932, pentru a ajunge dela 52 miliarde franci anual, la 19 miliarde. Cifra de afaceri generală a scăzut dela 630 miliarde franci, cât era în 1930, la 330 miliarde, la finea anului trecut. Deficitele bugetare nu mai puteau fi evitate, nici acoperite, din cauza anemierii vieții economice. Deviza franceză nu mai era accesibilă altor națiuni. Pe de altă parte tezaurul public era grevat cu sume considerabile, reclamate de nevoile crescânde de înarmare a națiunii spre a-și pregăti toate condițiile de apărare. Iată, deci atâtea cauze, cari au dictat măsurile monetare recente în țara amică.

Cu o prudență demnă de imitat, conducătorii Franței au tratat în prealabil devalorizarea, cu cele două țări aliate: Anglia și Statele Unite. Se știe că aceste state și-au devalorizat moneda națională cu 4—5 ani în urmă. Ori, principala grijă a oamenilor, cari au condus actuală economia publică franceză, în momentul, în care s'au hotărât să scadă valoarea francului, a fost, ca să se asigure, că cele două mari conglomerate politice Anglo-Saxone nu vor proceda

la o nouă devalorizare a Lirei Sterline și a Dolarului. Căci, altfel, tot efortul galic ar fi rămas fără efect, iar lupta monetară între măsurătoarele de valori a statelor amintite s'ar fi declarat imediat și nimeni nu i-ar fi putut prevedea consecințele.

Acordul tripartit semnat de reprezentanții autorizați ai Angliei, Franței și Statelor Unite a pus capăt nesiguranței în care se sbătea moneda franceză. Teama de o prăbușire totală și neașteptată a francului a fost unul dintre motivele binecuvântate ale participării Britaniei și Statelor Unite la acordul inițiat de Paris. Intenția autorilor convențiunii este, ca la ea să adere toate națiunile, spre a se pune, în sfârșit, capăt neînțelegerilor și conflictelor valutare. Obiectivele esențiale ale semnatarilor sunt, deci, stabilizarea și menținerea unui echilibru pe piața internațională a schimbului.

Efectele devalorizării francului asupra diferitelor categorii sociale, nu vor întârzia să se arete. Satisfăcuți sunt, în primul rând, comercianții și producătorii articolelor de lux. Toți aceștia văd în scăderea valorii francului sfârșitul paraliziei, în care au ajuns.

Deasemenea, se așteaptă cu mare înfrigurare o îmbunătățire a industriei turismului. O mulțime de străini, în special Anglo-Saxoni, vor fi atrași pe pământul francez, cu atât mai mult, cu cât, după promisiunile și măsurile luate de guvern, prețul tuturor lucrurilor nu va suferi nici o urcare. Tot de această conjunctură vor profita și micii negustori, cari speră într'o mare mișcare de cumpărături particulare. De devalorizare se pare că în măsura cea mai mare vor beneficia agricultorii, cari în urma ajustării prețurilor agricole din interior cu cele mondiale își vor putea acoperi o mare parte din datoritiile lor.

De sigur, sunt și de aceia cari, pentru moment, sunt nemulțumiți de noua operațiune financiară. În situația aceasta se găsește rentierii, purtătorii de rente viagere și pensionarii de războiu. Toți aceștia vor primi în mână franci de valoare mai mică decât cea de până azi.

Exemplul Franței repede a fost urmat și de alte state. Imediat a procedat la devalorizare, cam în aceeași proporție, Elveția, Belgia, Italia și, în ultimele zile

și Cehoslovacia. Aceasta înseamnă că acordul Franco-Anglo-Saxon a fost conceput și întocmit pe baze sănătoase și inspirat de bune intențiuni.

Noi, Românii, nu dorim altceva decât, ca înțelegerea monetară amintită să fie un pas mai mult spre armonia universală și concordia dintre popoare.

Dr. SIMION MITEA.

Cronica economică.

Vineri 9 Octombrie a. c. a avut loc ședința Delegației Economice a Guvernului sub președinția dlui Ion Inculeț, vicepreședinte al Consiliului de Miniștri. Din comunicatul dat presei, rezultă următoarele: În primele opt luni ale anului în curs, exportul României a atins cifra de 10 miliarde și 900 milioane Lei, adică cu 1,400 miliarde Lei mai mult ca în perioada corespunzătoare din anul trecut și mai mult decât în toți anii precedenți, cari au urmat după anul 1932.

Balanța comercială se soldează cu 3,621 miliarde Lei în comparație cu anul precedent, când soldul activ era numai de 2,600 miliarde Lei. Dar și valoarea importului a crescut, dela 6,910 miliarde Lei pe perioada de 8 luni din anul trecut la 7,285 miliarde în primele 8 luni din acest an.

În ce privește situația creată exportului românesc de devalorizarea monedelor unor țări, cu cari România are întinse raporturi comerciale, Delegația Economică înțelege a rămâne pe punctul de vedere expus de Ministrul de Finanțe. În scopul de a veni în ajutorul agricultorilor, cari nu și-au vândut recoltele și cari urmează să fie feriți de operațiile speculatorilor, guvernul a pus la dispoziția centralei cooperativele creditele necesare pentru susținerea prețurilor cerealelor prin cumpărături massive.

Contractul Societății „Sola“, se prelungește pe încă doi ani, asigurându-i-se dreptul exclusiv de a exporta întreaga recoltă de fasole Soia, în compensație.

Chestiunea compensațiilor a rămas în suspensie până la viitoarea ședință a Delegației din săptămâna următoare.

Față de concurența produselor forestiere rusești și iugoslave, de care se lovesc, mai ales în timpul din urmă, exportatorii noștri de cherestea pe piața Greciei, se impune o revizuire radicală și rapidă a acordului de plăți din 2 Aprilie a. c., încheiat între România și Grecia. Această revizuire se impune cu deosebire pentru două motive: Guvernul elen a acordat avantaje superioare exportatorilor de cherestea jugoslavi, prin convenția de clearing din 22

August 1936 și în rândul al doilea, importatorii greci refuză primirea mărfii sosite din România, sub pretextul că nu corespund condițiilor din comandă, în scopul de a sili pe comerciantul român să consimtă la toate reducerile cerute asupra valorilor din factură, știind că aceștia din urmă se vor conforma, evitând să piardă costul întreg al mărfii, consecință fatală a urcării tarifului vamal de zece ori, în cazul când marfa nu este ridicată în răstimpul de patruzeci de zile. Ori, intervențiile făcute pe lângă Ministerul Econ. naț. din Atena de a aproba prelungirea termenului de vămuire pentru exportatorii noștri, rămân, de cele mai multeori fără rezultat.

Comisia economică și financiară a Societății Națiunilor a adoptat următoarele patru proiecte de rezoluție: 1. proiectul franco-englez de atenuarea regimului actual al contingentărilor și a controlului schimburilor internaționale; 2. problema repartizării materiilor prime; 3. problema imigrației (proiectul polon), care urmează să fie pusă pe ordinea de zi a viitoarei sesiuni a adunării Societății Națiunilor și 4. proiectul francez, cu privire la un acord general pentru combaterea și prevenirea evaziunii fiscale.

Spinasse, actualul Ministru al Economiei Naționale al Franței în calitate de raportor al celei de a doua comisii economice și financiare a Soc. Națiunilor a declarat, că recenta convenție tripartită monetară — la care a aderat și alte țări din Europa — răspunde unei necesități bine simțite. Totuși, efectele binefăcătoare nu se vor produce, decât prin atenuarea și suprimarea treptată a actualelor restricțiuni vamale cantitative cari reduc exportul. În scopul acesta, vor trebui începute negocieri pentru revizuirea politicii comerciale urmate de fiecare stat, în parte.

Din toate aceste informații, se pare că era „regimurilor închise“ în cari a încercat fiecare economie națională să se izoleze, este aproape de sfârșit. Conducătorii popoarelor încep a-și da seama, că interdependența economică dintre națiuni, este o realitate, care se impune, mai presus de legile făcute de oameni.

Dr. S. M.

Dela Consiliul Superior Bancar.

Consiliul superior bancar aduce la cunoștința generală următoarele:

În conformitate cu dispozițiunile legii pentru organizarea și reglementarea comerțului de bancă, NIMENI — în afară de întreprinderile bancare existente la 8 Mai 1934, data publicării legii pentru organizarea și reglementarea comerțului de bancă, și înscrise astăzi în registrul societăților bancare, — nu poate face operațiuni de bancă, decât în virtutea unei autoriza-

fiuni speciale acordate de Consiliul superior bancar și în cadrul prescripțiilor menționatei legi.

Prin urmare toți aceia cari vor fi găsiți în abateri dela dispozițiunile menționatei legi, făcând, în mod obicinuit, operațiuni de natura aceloră prevăzută la art. 1, 33 și 39 din legea pentru organizarea și reglementarea comerțului de bancă, vor fi dați judecării instanțelor represive pentru a li se aplica sancțiunile legale.

Se atrage atențiunea contravenienților, că sunt pasibili de pedeapsa închisorii dela 3 luni la doi ani și amendă dela 20.000 până la 500.000 Lei, prevăzută în art. 57 din legea pentru organizarea și reglementarea comerțului de bancă.

Se aduce la cunoștința întreprinderilor bancare ale căror firme cuprind denumiri de localități de pe teritoriul României, că le este interzis de a întrebuița, atât în redactarea în limba română, cât și în traducerea menționatelor firme în limbi străine (germană, franceză, ungară, etc.) altă denumire a localităților, decât aceia oficială din limba română.

Întreprinderile cari contravin dispozițiilor de mai sus vor trebui să se conformeze, procedând de îndată, la modificările necesare, obținând pentru acestea autorizarea expresă a Consiliului superior bancar, conform art. 10 și 15 din legea pentru organizarea și reglementarea comerțului de bancă.

Aplicarea legii pentru lichidarea datoriilor agricole și urbane.

ROMÂNIA

CURTEA DE APEL BRAȘOV, SECȚIA I-a.

Nr. C. 796/13—1935.

DECIZIUNE CIVILĂ.

Deponenții supuși străini sunt exceptați de sub prevederile art. 52 și următorii? Soluție negativă.

Luându-se în desbatere procesul intentat de reclamanta Banca Furnica societate anonimă din Făgăraș reprezentată prin avocatul Dr. Ovidiu Micu din Făgăraș în contra pârâtului creditor Gh. Stroia din Comuna Dejani, reprezentat prin avocatul Dr. Iulian Cârje din Făgăraș, pentru stingerea execuției și introdus înaintea Tribunalului Făgăraș, în care Tribunalul a dat sentință, ca prima instanță în ziua de 9 Februarie 1935 cu No. 20/5—1935 și care proces a fost adus înaintea Curții prin apelul reclamantei,

CURTEA

a dat după terminarea desbaterii orale din 24 Iunie 1935, azi în ziua de 3 Iulie 1935 următoarea deciziune.

CURTEA

În numele legii

DECIDE:

Admite apelul făcut de reclamanta Banca Furnica soc. an. din Făgăraș, contra sentinței Tribunalului Făgăraș No. C. 20/5—1935, pronunțată în ziua de 9 Februarie 1935, pe care o reformează și admite acțiunea reclamantei susnumite și stinge execuția silită ordonată prin deciziunea Nr. 1846/1933/12 din 21 Decembrie.

Obligă pe pârâtul Gheorghe Stroia ca în termen de 15 zile și sub sancțiunea execuției silită să plătească numitei reclamante suma de 2.000—Lei (Două mii) cheltueli de judecată de prima instanță și Lei 1000— (Una mie) cheltueli de judecată în apel.

MOTIVE.

Având în vedere că reclamanta „Furnica” casă de economii s. a. din Făgăraș a chemat în judecată pe pârâtul Gheorghe Stroia, spre a se stabili că creanța de depunere în sumă de Lei 186,210— Capital și accesorii, ce aceasta o are și pentru care s'a ordonat execuție de îndestulare cu deciziunea No. 1846/1933 Tribunalul Făgăraș și a fost efectuată în ziua de 2 Ianuarie 1935 de Corpul Portăreilor de pe lângă Tribunalul Făgăraș, fiind anterioară datei de 18 Decembrie 1931, iar reclamanta având un plasament agricol de mai mare de 10% din totalul creanțelor și capacitatea de plată a debitoarei fiind stabilă, creanța urmărită urmează să fie replătită în conformitate cu dispozițiunile legii pentru lichidarea datoriilor agricole și urbane și ca atare să fie stinsă execuția ordonată.

Având în vedere că pârâtul pretinde că datoria reclamantei față de pârât este exceptată dela beneficiul legii pentru lichidarea datoriilor agricole și urbane din 7 Aprilie 1934 și nu pot să-i fie opuse dispozițiunile art. 52 și urm. din aceasta lege, întrucât pârâtul ca cetățean american nu intră în prevederile legii, iar datoria reclamantei este exceptată dela beneficiul acestei legi.

Că tribunalul a respins acțiunea ca prematură fiind introdus și recurs împotriva ordonării execuției, iar în contra acestei hotărâri s'a făcut apel.

Că recursul reclamantei urmărite fiind respins prin deciziunea Nr. Ca. 155/17—1935 urmează a se judeca cererea reclamantei astfel cum a fost formulată înaintea primei instanțe.

Având în vedere ca fapt necontestat și de pârât că reclamanta este o bancă cu plasament agricol de mai mare de 10%, iar comisiunea pentru judecarea capacității de plată a stabilit capacitatea de plată a reclamantei la 46% din creanțe plătibile în termen de cinci ani.

Că în cauză urmează a se examina dacă pârâtul care este cetățean american îi sunt aplicabile dispo-

zițiunile art. 69 din legea din 7 Aprilie 1934 și deci dacă reclamanta poate fi obligată să-i plătească depunerea ce o are în întregime.

Având în vedere că pârâtul nu poate invoca excepțiunile prevăzute în art. 69 din legea pentru lichidarea datoriilor agricole și urbane, deoarece acestea excepțiuni se referă numai la datorii agricoli și urbani și nici de cum la instituțiunile de credit reglementate prin art. 52, care art. face parte din Cap. IV al legii.

Că intenția legiuitorului a fost că acestea instituțiuni de credit, care au plasamentul lor în creanțe agricole ce intră în prevederile legii din 7 Aprilie 1934, să fie puse la adăpost și obligate astfel a plăti creditorilor deponenți numai în măsura posibilității de plată, neputând fi obligate la restituirea depozitelor deodată, regulă ce se aplică și creditorilor străini căci altfel acestea instituțiuni ar ajunge în stare de insolvabilitate și prin aceasta s'ar eluda intențiunea și scopul legiuitorului.

Că astfel fiind, deși creditorul este străin nu poate urmări pe banca debitoare pentru întreaga depunere imediat, ci urmează să i se achite în proporția fixată de comisiunea pentru judecarea capacității de plată a reclamantei, așa că apelul de față este fondat, câtă a fi admis și a se stinge execuția ordonată contra reclamantei.

Cheltuelile de judecată s'au acordat în conformitate cu art. 425 pr. civ.

Data și citită în ședința publică, azi 3 Iulie 1935 în Palatul Justiției din Brașov în prezența reprezentanților părților.

Președinte: Consilier: Consilier:
ss. V. Apostolescu. ss. N. Gavrilesco ss. G. Pop.

Jurisprudență comercială.

INALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE SECȚIA III.

Decizia No. 1691—1935.

Preșidenția dlui C. Crăciunescu, cons.

Libelul de depunere reprezintă numai copia deponentului în registrele băncii certificate de funcționarii băncii, care de regulă nu angajează banca față de terți și deci libelul fiind numai o dovadă poate fi contestat prin probă contrară.

Având în vedere că prin motivul II de casare recurenta se plânge că Curtea de Apel a aplicat greșit legea, a omis a avea în vedere între altele și principiile cuprinse prin art. 451, 456, 461 cod. civ., potrivit cărora dânsa în calitate de creditoare gajistă se

poate îndestula din gajul său, carnetul de depunere chiar fals fiind.

Considerând că acest motiv de casare este neînțeles, față de constatarea de fapt neatacată de recurentă, care astfel devine câștigată cauzei, că libelul de depunere a fost dat și deci a ajuns în posesiunea recurentei ca gaj pentru asigurarea împrumutului contractat de M. Lörinczi în numele propriu pe credit personal.

Că pe de altă parte prin constituirea gajului, cum bine motivează și Curtea de Apel, recurenta în calitate de creditoare gajistă, a dobândit numai un mandat de a încasa creanța lui M. Lörinczi existentă în baza libelului de depunere față de intimata, iar nu și dreptul de proprietate asupra aceluși libel, deoarece cum rezultă din însăși textele invocate de recurentă, dreptul de gaj nu poate fi exercitat de creditorul gajist decât pe calea vânzării gajului prin licitație judiciară, iar dreptul de proprietate se dobândește de creditor numai prin cumpărarea gajului prin licitație.

Că în asemenea situațiune și întrucât, cum rezultă din deciziunea atacată cu recurs, chestiunile relative la modul de exercitare al dreptului de gaj și de îndestulare a creditorului gajist din gajul constituit, nu au format obiectul discuțiilor în fața instanțelor de fond, Curtea de apel nici nu s'a putut pronunța și a examinat caracterul și modul de valorificare a dreptului de gaj și sub acest raport textele invocate de recurentă sunt străine de firea pricinii.

Având în vedere că prin motivul III de casare recurentul se plânge și susține în esență ca și în fața Curții de Apel că libelul de depunere având caracterul unui titlu la purtător adică a unei hârtii de valoare, rău și în mod greșit Curtea de Apel a statuat că un atare libel constituie numai un act doveditor și că temeiul de drept al creanței este contractat real, ce a intervenit între depunător și banca intimată, care însă întrucât semnăturile de pe livret sunt veritabile, nu poate fi exonerată de răspundere.]

Considerând că libelul de depunere reprezintă numai copia contului deponentului din registrele băncii emițătoare a libelului, a cărui conformitate este certificată prin semnăturile unor funcționari ai băncii, cari de regulă nu angajează banca de terții, un atare libel, cum bine motivează și Curtea de Apel, nu este decât un document de dovadă, care ca orice înscris poate fi contestat cu orice probă admisă de lege;

Că în adevăr o hârtie de valoare trebuind să cuprindă într'ânsa în mod expres obligațiunea de a plăti suma prevăzută în ea precum și semnăturile persoanelor care în mod legal pot angaja firma, astfel cum se procedează la cec sau cambie, atari condițiuni esențiale, cari rezidă la baza hârtiilor de valoare nu se cer pentru existența și valabilitatea unui libel de depunere și prin urmare și din acest punct de vedere

libelul de depunere, nu poate fi considerat de o hârtie de valoare, cum prelinde recurenta;

Că așa fiind și întrucât Curtea de Apel constată în fapt iar recurenta nu atacă această stabilire pentru motive în baza cărora Inalta Curte ar avea căderea să între în examinarea ei, că semnăturile casierului și contabilului au fost date în urma inducerii în eroare a acestora de către M. Lörinczi cu drept cuvânt a tras concluziunea că atari semnături nu sunt de natură a angaja banca intimată, iar pe de altă parte bine Curtea de Apel a decis că livretul de depunere, nu este o hârtie de valoare.

IN DEPOZIT:

State de salare
Declarații de vii
Registre de vii
Liste de alegători

Librăria „Dacia Traiană”

„CUGIREANA”, institut de credit și economii, Cugir.

Activ.		Bilanț brut la 30 Iunie 1936.		Pasiv.	
		Lei	b.		
Cassa:				Capital social	1.000.000.—
a) Numerar efectiv		116.238.—		Fond de pensii	27.893.—
Portofoliu de titluri:				Depuneri spre fructificare:	
a) Titluri necotate la bursă val. nom.				I. Din țară:	
Lei 14.145 v. r.		7.660.—		a) Pe termen	530.549.—
Portofoliu de scont:				Creditori:	
a) Cambii fără garanții	57.220.—			I. Din țară:	
b) Diverse	4.218.—	61.438.—		a) Pe termen	214.546.—
Debitori beneficiind de legea lichid.				Dobânzi diverse	10.874.—
dat. agr. din 7/IV. 1934 cota rămasă	1.308.202.—				
Pierderi din aplic. legii din 7/IV. 1934					
(cota rămasă)	16.041.—				
Imobile:					
a) Alte imobile	250.000.—				
Cheltueli generale	21.157.—				
Dobânzi la depuneri	3.126.—				
		1.783.862.—			1.783.862.—

Activ.		Conturi de ordine:		Pasiv.	
		Lei	b.		
Cauțiuni statutare	50.000.—			Dep. de cauțiune statutară	50.000.—
Efecte reescontate în conv.	594.973.—			Angajamente de reescont în conversiune	594.973.—
	644.973.—				644.973.—

Cugir, la 30 Iunie 1936.

Director executiv:
ss. Valeriu Herlea.

Pentru conformitate:
ss. Augustin Pașca.